

La Secció Filològica a les Valls d'Àneu. — Els dies 1 i 2 de juliol del 2005, els membres de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans celebraren la reunió ordinària del seu Ple a les Valls d'Àneu (Pallars Sobirà). Seguint el costum de visitar de tant en tant diversos indrets dels Països Catalans, la Secció Filològica acceptà, aquest cop, la invitació del Consell Cultural de les Valls d'Àneu, encapçalat pel seu president, Sr. Ferran Rella, i la de la recentment creada Delegació a Lleida de l'IEC, dirigida pel Sr. Ramon Sistac.

Divendres, 1 de juliol, a migdia i a la Sala d'Actes de l'Ajuntament d'Esterrí d'Àneu, se celebrà la sessió a porta tancada de la Filològica, i, en acabat, hi tingué lloc la recepció oficial. Hi intervingueren, per agrair el fet d'haver acceptat la invitació i per exposar algunes característiques i reptes de futur d'aquesta comarca, el Sr. Ramon Badia, alcalde d'Esterrí; el Sr. Àngel Guiu, president del Consell Comarcal del Pallars Sobirà, i el Sr. Agustí López, diputat de CiU al Parlament pel Pallars Sobirà. Tancaren l'acte unes breus paraules, també cordials i plenes d'agraïment, dels Srs. Ferran Rella, Ramon Sistac i Joan Martí, president de la Secció Filològica.

A les cinc de la tarda, i en una de les sales de Casa Gassia (Ecomuseu de les Valls d'Àneu), s'obriren al públic els actes d'homenatge a Joan Coromines i Vigneaux (1905-1997), en ocasió del centenari del seu naixement, i que consistiren en la presentació, a càrrec de diversos especialistes, d'activitats i investigacions de llengua i literatura relacionades amb el territori pallarès. Els Srs. Ramon Sistac i Ferran Rella parlaren —en el marc de l'Any Hug Roger III— de la figura del que fou l'últim comte de Pallars, amb el propòsit que esdevingui a partir d'ara un referent històric i cultural de tot el Pallars. El Sr. Pep Coll, celebrat escriptor pallarès, centrà la seua intervenció en la necessitat que la nova edició del Diccionari de la Llengua Catalana inclogui mots pallaresos com «carant» i «escarantar» o revisi i matisi el significat d'altres paraules com és ara «orc», «gaial», «llenasca», «xinar» i «esquerar». El Sr. Albert Turull explicà l'elaboració de l'Inventari Toponímic de les Valls d'Àneu, del qual ja ha sortit el primer volum, *De Marimanya al Cargol*. El Sr. Jaume Cabré comentà la seua vinculació amb el Pallars i desvetllà alguns secrets de la seua novel·la *Les veus del Pamano*. El Sr. Josep Moran i la Sra. Núria Tost exposaren el mètode amb què s'ha confeccionat el *Nomenclàtor* oficial de la toponímia major de Catalunya. Finalment, els Srs. Jordi Mir i Joan Solà presentaren el primer volum de les Obres Completes de Pompeu Fabra; Mir comentà la relació de l'eminent lingüista amb l'excursionisme, i Solà donà detalls sobre l'aspecte material d'aquestes Obres completes.

Tot seguit, al batedor de Casa Gassia i sota el sol clement de la tarda, els Joves Acordionistes del Pallars, dirigits per Josep Colom, oferiren un concert de peces variades que motivà

els assistents a cantar i a ballar. Després, es féu una visita guiada per l'Ecomuseu i la població d'Esterrí.

Dissabte, 2 de juliol, se sortí des d'Esterrí i amb jeeps per visitar les valls de la Noguera Pallaresa i de la Bonaigua. Sempre sota el guiatge magnífic i savi de Ferran Rella, bon coneixedor del territori aneuenc, es féu parada a l'església de Sant Joan d'Isil i al pont medieval d'Alós d'Isil, per continuar fins al planell de Perosa, a l'entrada del bosc de Bonabé, a tocar de la Vall d'Aran, i amb vistes sobre el port de Salau. Allí Joan Martí i Joan Solà descobriren una placa fixada a un monòlit de granit en commemoració del naixement de Joan Coromines, que tant s'ocupà, filològicament parlant, del pallarès i de l'aranès. Abans, però, Ramon Sistac declamà un fragment del dietari de l'excursió filològica que Mossèn Antoni M. Alcover féu l'estiu de 1906 per aquests mateixos paratges, i Albert Turull llegí les entrades de l'*Onomasticon Cataloniae* dedicades als topònims «Montgarri», «Bonabé» i «Marimanya», i deixà expressament en suspens la de «Noguera». A continuació, es repregué l'itinerari pels barrancs d'Escurra i de Marimanya i es passà per sobre de Montgarri —ja a l'Aran— (on aquell mateix dia tenia lloc el tradicional aplec) fins arribar al Pla de Beret, on naixen la Noguera i la Garona. Després d'aturar-se una estona a Beret, es vorejà Vaquèira, es travessà el port de la Bonaigua i es féu cap a l'ermita de la Mare de Déu de les Ares, prop de la qual es dinà. Havent dinat, es donà per conclosa l'estada de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a les Valls d'Àneu. [M.V.]